

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อสร้าง เสถียรภาพและความมั่นคงของข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาเร่งด่วน

1) การพัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่เกษตรกร

การพัฒนาทั้งหลายจะประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนได้ต้องอาศัยบุคลากรเป็น สำคัญ และเกษตรกรคือฐานที่สำคัญของการพัฒนาการเกษตรของประเทศ เพราะ เป็นต้นน้ำ หากต้นน้ำไม่สามารถมีความมั่นคงและยั่งยืนได้ ปลายน้ำก็ไม่มี ความมั่นคงและยั่งยืนเช่นกัน แต่ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดองค์ความรู้ อย่างถูกต้อง ทั้งด้านการเพาะปลูก การผลิตพืช และการตลาด การมีความรู้ความเข้าใจอย่าง ถูกต้องจะทำให้หลายๆ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรจะคลี่คลายลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วทั้ง 3 ชนิด (ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่ว ลิสง) ดังนั้น เกษตรกรกลุ่มนี้ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เช่น การพาไปศึกษา ดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ (Smart Farmer) การจัดฝึกอบรมให้ ความรู้ ซึ่งควรทำเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เกษตรกรทันต่อสถานการณ์ การ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการผลิต การเก็บเกี่ยว และการเก็บรักษา นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดการผลิตที่ยั่งยืน ภาครัฐจะต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการสร้างเกษตรกร รุ่นใหม่ เพื่อทดแทนเกษตรกรที่สูงอายุ และไม่สามารถรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ โดยสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่เฝ้าสนใจที่จะทำการเกษตรและกลับสู่ภูมิภาคนี้เพื่อ พัฒนาด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน ให้ประเทศไทยเป็นครัวของโลก

2) การเร่งรัดการจัดทำ National Single Window และ One Stop Service

ถึงแม้ว่าภาครัฐได้จัดทำ National Single Window และ One Stop Service มาได้ระยะหนึ่งแล้วก็ตาม แต่การดำเนินการนี้ค่อนข้างล่าช้า เนื่องจากบางหน่วย

งานไม่มีบุคลากรเพียงพอ ทำให้การจัดทำขาดความต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญ เพราะเป็นนโยบายของรัฐบาลและอาเซียน

3) การปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติ

มีกฎระเบียบหลายข้อที่เป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรผ่านด่านชายแดน ซึ่งสามารถดำเนินการปรับเปลี่ยนได้ในระยะเวลาอันสั้น ดังนี้

3.1) เพื่อให้การเคลื่อนย้าย (นำเข้าและส่งออก) จากประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 3 คือ สปป.ลาว เมียนมาร์และกัมพูชา สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรทบทวนและปรับปรุงกฎระเบียบว่าด้วยการกักกันพืช โดยปรับปรุงแก้ไขข้อกำหนดในการนำเข้าเมล็ดพืชและเมล็ดพันธุ์พืชทั้ง 4 ชนิด

3.2) ปรับปรุงทบทวน กฎหมาย และกฎระเบียบในการอนุญาต โดยให้สามารถนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืชที่ได้รับการตัดแปลงพันธุกรรม เข้ามาเพื่อศึกษาทดลอง และประเมินความปลอดภัยทางชีวภาพ หากพบว่าปลอดภัยควรจะอนุญาตให้ปลูกเพื่อการค้าได้ พร้อมกับการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลกระทบให้ชัดเจน

3.3) ทบทวนการบังคับใช้กฎระเบียบในการขออนุญาตรวบรวมเพื่อการค้าเมล็ดพันธุ์ควบคุมในการแจ้งข้อมูลที่มาพันธุกรรมในการปรับปรุงพันธุ์ เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของพันธุ์ และแนวทางในการดำเนินการต่อผู้ขโมยหรือละเมิดความเป็นเจ้าของพันธุ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตรให้เข้มงวดมากขึ้น และควรประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อให้มีมาตรฐานและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ให้เท่าเทียมกัน เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

3.4) เร่งรัดให้บังคับใช้กฎระเบียบในการขออนุญาต เข้าถึง และการแบ่งปันผลประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมและข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ และทบทวนปรับปรุง พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้มีการพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้เกษตรกร

3.5) จำเป็นต้องทำความร่วมมือในการพัฒนาวิธีการตรวจสอบวิเคราะห์โดยเฉพาะผลผลิตพืชเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ ให้ได้มาตรฐาน โดยรัฐบาลไทยควรจะเป็นผู้ริเริ่มให้ความช่วยเหลือลงทุนในการยกระดับการผลิตการผลิตพืชเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกันกับประเทศเพื่อนบ้าน

3.6) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรที่จำเป็น แต่ยังไม่มีการจัดทำ รวมถึงเร่งรัดให้มีการนำมาตรฐานที่มีอยู่ไปบังคับใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพ และในกรณีที่มีความจำเป็น ควรกำหนดเป็นมาตรฐานบังคับ เช่น มาตรฐานสารอะฟลาทอกซินในถั่วลิสง และควรปรับปรุงมาตรฐานที่ล้าสมัยให้ ทัดเทียมมาตรฐานสากล

3.7) ควรกำหนดระยะเวลาในการนำเข้าโดยเฉพาะเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ให้เหมาะสม และมีระยะเวลานานพอสมควร รวมทั้งควรให้มีการนำเข้าอย่างเสรี ตามปริมาณที่เหมาะสม กำหนดเงื่อนไขและวิธีการขออนุญาตและการพิจารณา อนุญาตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยประสานกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ใน การกำกับดูแลและการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ด้วย เช่น กรมวิชาการเกษตร (ด้าน สุขอนามัยพืช) และกรมปศุสัตว์ (ด้านการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์)

3.8) เร่งรัดให้มีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพโดยเร็ว รวมทั้ง กำหนดแนวทางและขั้นตอนการกำกับดูแลการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ให้ชัดเจน

3.9) รัฐบาลควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการนำเข้า ส่งออกและ นำผ่าน ซึ่งสินค้าเกษตรจัดทำและเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และให้การขอและ การอนุญาตใบรับรอง หรือเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกและนำ ผ่านสามารถดำเนินการได้โดยทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อนที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จะเริ่มดำเนินการจริงจัง ภายใน 31 ธันวาคม 2558 นี้ เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการ ประกอบธุรกิจ และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

3.10) เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ และของประเทศ ควรจะมีการทบทวนปรับระบบและองค์การการกำกับดูแลที่จะ ให้เกิดภาระกับผู้ประกอบการน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น โดยลดขั้นตอนต่างๆ เช่น การ ขออนุญาต การอนุญาต จัดรวบรวมหน่วยงานที่ด้านนำเข้า ส่งออก เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ประโยชน์ จากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ข้อเสนอแนะภาพรวมของแผนยุทธศาสตร์นี้เป็นแนวทางใช้ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งมีประเด็นหลักเกี่ยวกับการใช้ประเทศเพื่อนบ้านเป็นแหล่งวัตถุดิบ โดยพิจารณาในด้านการใช้ประโยชน์จากความแตกต่างของแต่ละประเทศ (Competitive Advantage) และต้องการที่จะขยายตลาดให้มากขึ้น เพื่อประชากรของภูมิภาคอาเซียน 600 ล้านคน สรุปได้ดังนี้

1) การทบทวนนโยบายและมาตรการที่ไม่เอื้อต่อการสร้างความมั่นคงในการผลิต

1.1) นโยบายและมาตรการแทรกแซงราคาและการจำหน่ายผลผลิตในพืชแข่งขัน ที่มีผลกระทบต่อพืชหลักและพืชรองหลายชนิด โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพืชตระกูลถั่วทั้ง 3 ชนิด ซึ่งเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อคนไทยและเศรษฐกิจของประเทศมาอย่างยาวนาน เพราะเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมแปรรูป อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และผลิตภัณฑ์แปรรูปที่หลากหลาย เป็นพืชที่ใช้ประโยชน์ในทุกขั้นตอนของห่วงโซ่อาหาร (Food Chain) รวมทั้งมีส่วนช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ และประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน

ปัญหาหลักที่ทำให้พื้นที่เพาะปลูกของพืชทั้ง 4 ชนิดลดลง เนื่องมาจากราคาผลผลิตตกต่ำ เกษตรกรที่เคยผลิตพืชดังกล่าวก็จะหันไปปลูกพืชแข่งขันที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ข้าว ที่มีเหตุมาจากโครงการจำนำข้าว เป็นต้น

1.2) การกำหนดนโยบายและการออกกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรม ประเทศไทยมีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีชีวภาพ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ตัดแปลงพันธุกรรม ตลอดจนการอนุญาตให้เกษตรกรนำไปใช้เพาะปลูก แต่มีการอนุญาตให้มีการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และถั่วเหลืองตัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าเข้ามาใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกษตรกรไทยส่วนหนึ่งที่มีต้นทุนการผลิตสูงเลิกทำการเพาะปลูกไป เพราะไม่สามารถแข่งขันได้ เนื่องจากยังคงใช้พันธุ์พืชที่ได้มาจากการพัฒนาโดยวิธีการดั้งเดิมอยู่ ดังนั้น จึงสมควรที่จะได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายและเร่งรัดให้มีการออกพระราชบัญญัติความปลอดภัยทางชีวภาพ และกฎระเบียบออกมาใช้บังคับโดยเร็ว

ในอดีตจนถึงปัจจุบันไทยเป็นผู้นำในการส่งออกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลูกผสมเป็นปริมาณมากไปยังหลายประเทศในอาเซียน โดยเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์โดยใช้วิธีการปกติ แต่เมื่อฟิลิปปินส์ได้หันไปใช้พันธุ์ข้าวโพดดัดแปลงพันธุกรรมแล้ว ไทยได้สูญเสียตลาดนี้ไป และในปี 2558 นี้ เวียดนามได้อนุญาตให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ข้าวโพดดัดแปลงพันธุกรรมในการเพาะปลูก จะทำให้ไทยต้องสูญเสียตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมไปอีกแห่งหนึ่ง และเป็นที่คาดการณ์ว่าในอีกไม่ช้าถ้าประเทศเพื่อนบ้านที่ยังคงเป็นตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมของไทยอยู่ เห็นประโยชน์ของการใช้พันธุ์พืชดัดแปลงพันธุกรรม และอนุญาตให้มีการใช้เพาะปลูกได้ จะทำให้ไทยสูญเสียตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมในอาเซียนไปหมด ดังนั้นการตั้งเป้าหมายที่จะให้ไทยเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ (Seed Hub) และให้อาเซียนเป็นตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมคงไม่สามารถที่จะบรรลุได้

ดังนั้น รัฐจะต้องเร่งรัดให้มีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพโดยเร็ว และกำหนดแนวทางขั้นตอน การกำกับดูแลการทดลองวิจัยพืชดัดแปลงพันธุกรรมให้ชัดเจน

- ไทยประสบปัญหาการผลิตพืชอาหาร 4 ชนิด คือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกปี
- การส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในพืชอาหารทั้งสี่ชนิด ต้องใช้กลยุทธ์ด้านความยั่งยืน ด้านความปลอดภัย ด้านคุณภาพและความปลอดภัย
- ไทยควรมีนโยบายสร้างความร่วมมือกับ ลาว กัมพูชา และเมียนมาร์ เพื่อผลิตพืชอาหารทั้งสี่ชนิดอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานความปลอดภัย ก่อนที่จะส่งกลับเข้ามาในไทย

2) การปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบให้สอดคล้องกับพันธกรณีการเข้าเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2.1) การใช้กฎระเบียบการค้าในประเทศสมาชิกทั้งหมดให้เป็นไปอย่างเดียวกัน (Harmonization of Rules and Regulation) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นเสาหลักหนึ่งของประชาคมอาเซียน มีเป้าหมายที่จะให้อาเซียนเป็นตลาด และฐานการผลิตเดียวกัน แต่ประเทศสมาชิกอาเซียนรวมทั้งประเทศไทย ยังมีความแตกต่างกันอยู่มากในด้านกฎหมาย กฎระเบียบที่บังคับใช้ รวมทั้งขั้นตอนในการปฏิบัติ ดังนั้นในการที่จะให้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนบรรลุเป้าหมายดังกล่าว แต่ละประเทศจะต้องทำการปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มิให้เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว

รัฐจำเป็นต้องทบทวนกฎระเบียบ การค้าในประเทศสมาชิกทั้งหมดให้เป็นไปอย่างเดียวกัน ทั้งในด้านมาตรฐาน คุณภาพ ราคา อัตราภาษี รวมถึงกฎระเบียบในการซื้อขาย การขจัดมาตรการและข้อกีดกันต่างๆ โดยให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน ได้อย่างเสรีมากขึ้น

2.2) การทบทวนและปรับปรุงมาตรการในการอนุญาตให้นำเข้าเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดถั่วเหลือง จากมาตรการที่ทางรัฐบาลไทยได้อนุญาตให้มีการนำเข้าเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดถั่วเหลืองเป็นบางช่วงเวลา และโดยผู้ได้รับอนุญาตเป็นบางหน่วยงานเท่านั้น ทำให้การผลิตในประเทศเพื่อนบ้านเพื่อการส่งออกมายังประเทศไทยมีปัญหา ไม่มีผู้ต้องการเข้าไปลงทุนส่งเสริมการผลิต หรือเข้าไปรับซื้อผลผลิตในช่วงเวลาที่มีการเก็บเกี่ยว หรือรับซื้อในราคาต่ำ จนเกษตรกรขาดทุน หรือต้องซื้อแล้วเก็บไว้จนกว่าจะถึงเวลาส่งออกได้ ทำให้คุณภาพของผลผลิตเสื่อมลงเรื่อยๆ ซึ่งจากการเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลของประเทศเพื่อนบ้าน และผู้ประกอบการค้าตามชายแดนต่างก็ต้องการให้มีการยกเลิก หรือปรับปรุงมาตรการเสียใหม่ เพราะถือว่าเป็นมาตรการกีดกันทางการค้า ที่ขัดกับความตกลงของอาเซียนที่ต้องการให้ลดลง หรือยกเลิก และต้องมีการเปิดเสรีทางการค้า และมีการอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุน รัฐบาลไทยจึงควรจะมีการทบทวนมาตรการดังกล่าว ซึ่งจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นี้จะเห็นแล้วว่าในกรณีของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์นั้น ประเทศไทยมีผลผลิตน้อยกว่าความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์นับล้านตัน และมีการนำเข้าอย่างเป็นทางการอยู่แล้ว ส่วนกรณีของถั่วเหลืองนั้น ปัจจุบันอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีการใช้ผลผลิตภายในประเทศไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ โดยราคาผลผลิตที่เกษตรกรขายได้นั้นก็สูงกว่าราคาประกันขั้นต่ำอยู่แล้ว จึงควรจะมีการทบทวนมาตรการเกี่ยวกับการนำ

เข้าผลผลิตของพืชทั้งสองชนิดเสียใหม่ แล้วพิจารณาใช้มาตรฐานสินค้าเป็นเกณฑ์ สำหรับการอนุญาตให้นำเข้าแทน

3) การแก้ปัญหาการขาดแคลนพันธุ์ดีและเมล็ดพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพ

3.1) การจัดตั้งศูนย์ขยายพันธุ์พืชไร้ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร ในอดีตกรมวิชาการเกษตรมีหน้าที่ในการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ และการผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก และพันธุ์ขยายเท่านั้น ส่วนกรมส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่ายของพืชเศรษฐกิจสำคัญ ชนิดต่างๆ ให้แก่เกษตรกร แต่เมื่อมีการโอนศูนย์ขยายพันธุ์พืชทั้งหมดของกรมส่งเสริมการเกษตรไปให้แก่กรมการข้าวแล้ว ทำให้ไม่มีหน่วยงานใดทำหน้าที่โดยตรงในการผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีของพืชไร้ไปส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เพาะปลูกต่อ จึงสมควรที่จะได้พิจารณาการจัดตั้งศูนย์ขยายพันธุ์พืชไร้ของกรมวิชาการเกษตร ขึ้นมาใหม่ ให้ทำหน้าที่ในการผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่ายของพืชไร้ต่างๆ รวมทั้งของถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสงให้แก่เกษตรกรนำไปเพาะปลูก เพื่อช่วยลดปัญหาความขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีในปัจจุบัน

3.2) การส่งเสริมให้สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกรทำการผลิตเมล็ดพันธุ์ชั้นพันธุ์จำหน่ายเพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ แนวทางในการแก้ไขปัญหาความขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีของเกษตรกร คือ ให้กรมวิชาการเกษตรทำการผลิตเมล็ดพันธุ์หลักของพันธุ์ที่รัฐบาลแนะนำและส่งเสริมอยู่ ไปให้สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และผู้ประกอบการรายย่อย ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากทำการขยายพันธุ์ภายใต้การดูแลและแนะนำของเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญด้านการขยายพันธุ์พืชที่มีอยู่ตามศูนย์วิจัยต่างๆ แล้วนำไปจำหน่ายให้แก่เกษตรกรตามแหล่งเพาะปลูกสำคัญ นอกจากนั้นแล้วเนื่องจากถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง เป็นพืชที่ผสมตัวเอง จึงสามารถที่จะเก็บเมล็ดไว้ใช้ทำพันธุ์ต่อไปได้ถ้าเกษตรกรรู้จักวิธีการที่ถูกต้องในระหว่างการเพาะปลูก เก็บเกี่ยว และเก็บรักษา ดังนั้นถ้ามีการถ่ายทอดความรู้ที่จำเป็นไปให้แก่เกษตรกรก็จะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ และประหยัดค่าเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกรได้ด้วย

4) การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนด้านการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน

4.1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนทำการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ควรพิจารณาแหล่งผลิตที่อยู่ใกล้ชายแดนไทยที่สามารถจะนำเข้าผลผลิตได้สะดวก เนื่องจากเกษตรกรในประเทศเพื่อนบ้านมีความคุ้นเคยกับการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตรวมทั้งเครื่องทุ่นแรงคล้ายกับเกษตรกรไทยอยู่แล้ว จึงง่ายต่อการที่จะเข้าไปขยายพื้นที่เพาะปลูก และเนื่องจากการคมนาคมภายในประเทศของประเทศเพื่อนบ้านยังไม่สะดวกการเข้าไปส่งเสริมให้มีการผลิตในที่ห่างไกลออกไปจากชายแดน ไทยจะทำให้มีต้นทุนค่าขนส่งสูง นอกจากนั้นแล้วยังมีความเสี่ยงในการที่จะถูกประเทศอื่น เช่น เวียดนาม จีน และอินเดีย เข้าไปแย่งซื้อผลผลิตอีกด้วย ส่วนชนิดของพืชที่มีศักยภาพในการเข้าไปขยายการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่

กัมพูชา ส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง และถั่วเขียว ในจังหวัดบันเตียเมียนเจย พระตะบอง โปธิน และเสียมเรียบ

สปป.ลาว ส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในแขวงไชยะบุรี อุคมไซ บ่อแก้ว และเวียงจันทน์

เมียนมาร์ ส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วลิสง และถั่วเขียว ในรัฐคะยีน คะยา และฉาน

4.2) การส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนสร้างคลังสินค้า/ไซโลในประเทศเพื่อนบ้านเพื่อจัดเก็บและรักษาผลผลิตให้มีคุณภาพดี จากการศึกษาวิจัยพบว่า การเพาะปลูกพืชทั้ง 4 ชนิดในไทยและประเทศเพื่อนบ้านนั้นส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝน เมื่อถึงเวลาเก็บเกี่ยวจึงมีผลผลิตออกมาในช่วงที่ใกล้เคียงกันในปริมาณมากเกินความต้องการใช้ในบางช่วงเวลา จึงทำให้ราคาของผลผลิตตกต่ำ ถ้ามีการอนุญาตให้มีการนำผลผลิตที่มีราคาถูกกว่าจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาด้วย จะทำให้เกษตรกรไทยประสบกับการขาดทุนได้ ดังนั้นจึงควรจะมีการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนในการสร้างคลังสินค้า/ไซโลในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในขณะนี้มีอยู่น้อยมาก และรับซื้อผลผลิตที่มีราคาถูกกว่าในประเทศเพื่อนบ้านเพื่อเก็บไว้รอเวลานำเข้ามาใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมในประเทศไทย หรือนำผ่านประเทศไทยส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยอาศัยความได้เปรียบจากการที่ประเทศไทยมีระบบคมนาคมและการขนส่งที่สะดวกกว่าทั้งทางบกและทางน้ำ และอีกประการหนึ่งการนำผ่านสินค้าเพื่อการส่งออกนั้นจะไม่เป็นการขัด

มาตรการการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เข้ามาเพื่อใช้ภายในประเทศ สามารถที่จะส่งออกได้ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นการช่วยลดปัญหาการมีอุปทานที่มากเกินไปในช่วงเก็บเกี่ยว จนทำให้ราคาผลผลิตตกต่ำ แต่ทั้งนี้ประเทศไทยจะต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการขออนุญาต การตรวจสอบ การอนุญาตให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และสามารถรองรับปริมาณสินค้าที่เพิ่มขึ้นได้

4.3) การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประเทศเพื่อนบ้านในการยกระดับมาตรฐานด้านคุณภาพของผลผลิต ความปลอดภัยของอาหารเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่งของความร่วมมือในอาเซียนในสาขาอาหารและเกษตรภายใต้แผนงานการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน ในช่วงที่ผ่านมาอาเซียนได้ดำเนินการเพื่อเสริมสร้างระบบกระบวนการในการควบคุมคุณภาพอาหาร เพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายอาหารที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ต่อสุขภาพ และมีความปลอดภัยมากขึ้นในภูมิภาค โดยสินค้าอาหารและเกษตรของอาเซียน เมื่อมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในตลาดโลก อาเซียนจึงเน้นความสำคัญเรื่องการปรับปรุงระบบคุณภาพและมาตรฐานการรับรองความปลอดภัยของอาหาร รวมถึงการจัดระบบการรับรองสินค้าอาหารและเกษตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นประเทศไทยควรใช้โอกาสในการสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านคือ สปป.ลาว กัมพูชา และเมียนมาร์ ในการสร้างเกณฑ์และมาตรฐาน เพื่อควบคุมคุณภาพวัตถุดิบจากพืชทั้ง 4 ชนิด (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง) ให้สอดคล้องกับสากล หรือเป็นมาตรฐานของอาเซียน และร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรและห้องปฏิบัติการสำหรับการตรวจสอบ และทดสอบสินค้า

4.4) ปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยเข้าไปลงทุนทำการผลิตพืชทั้ง 4 ชนิดในประเทศเพื่อนบ้านเพื่อนำผลผลิตกลับมาใช้ในประเทศไทย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการลงทุนของภาคเอกชน คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลปัจจัยที่จะต้องเตรียม เพื่อนำไปส่งเสริมใช้สำหรับการผลิตในประเทศเพื่อนบ้าน มีดังนี้

- พันธุ์ที่เหมาะสมต่อการนำไปส่งเสริมให้เพาะปลูก
- การเข้าถึงแหล่งเมล็ดพันธุ์ดีของเกษตรกร
- เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและการจัดการของเกษตรกรในแต่ละท้องถิ่น

- แหล่งผลิตที่มีศักยภาพและเหมาะสมต่อการที่จะนำผลผลิตของพืชแต่ละชนิดกลับเข้ามาใช้
- การทำการเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming)
- ความร่วมมือและสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐของประเทศเพื่อนบ้าน
- อุปสรรคจากการที่จะมีประเทศอื่นเข้าไปแย่งซื้อผลผลิต
- อุปสรรคจากการที่มีความต้องการใช้วัตถุดิบในประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้นจากนโยบายส่งเสริมให้อุตสาหกรรมการแปรรูปมากขึ้น

ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ภาครัฐโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนภาคเอกชนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5) การเคลื่อนย้ายวัตถุดิบกลับเข้าประเทศ เพื่อให้เกิดความพอเพียงในการบริโภค

การนำเข้า ส่งออก และการค้าสินค้าเกษตรด้านพืช ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบหลายฉบับด้วยกัน แต่ละฉบับมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่แตกต่างกัน เช่น กฎหมายและกฎระเบียบว่าด้วยการกักพืช การควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พันธุ์พืช และมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น ซึ่งเป็นต้นทุนในการประกอบการของประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการและของประเทศ ควรจะมีการทบทวนปรับระบบ และองค์ประกอบการกำกับดูแลที่จะให้เกิดภาระกับผู้ประกอบการน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น โดยลดขั้นตอนต่างๆ เช่น การขออนุญาต การอนุญาตจัดรวบรวมนำเข้า ส่งออก เป็นต้น

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงขอเสนอรูปแบบด้านตรวจสินค้าเกษตรในโมโนภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคต ดังนี้

ด้านตรวจสินค้าเกษตร

ด้านตรวจสินค้าเกษตร เป็นจุดสำคัญในการนำเข้า ส่งออกสินค้าเกษตร ด้านตรวจพืชในการป้องกัน กำกับดูแลและอำนวยความสะดวกในการนำเข้า และส่งออก และนำผ่านสินค้าเกษตร ควรจะมีลักษณะองค์ประกอบหน้าที่ ดังนี้

(1) ควรรวมงานด้านตรวจด้านพืช สัตว์ และประมง เป็นหน่วยเดียวให้มีภาระหน้าที่ในการตรวจสอบสินค้าเกษตรทั้งหมด โดยรวมเจ้าหน้าที่กรมวิชาการ เกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง ให้เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจและกักสินค้าเกษตร เป็นการประหยัดอัตราค่าจ้างและงบประมาณ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถดำเนินการได้ทั่วถึง (เป็นส่วนหนึ่งของด้านศุลกากร)

(2) ด้านตรวจสินค้าเกษตร ควรจะต้องมีอุปกรณ์ เครื่องมือพื้นฐานในการตรวจสอบสินค้าเกษตร ณ จุดนำเข้า ส่งออก ตามกฎระเบียบที่กำหนดให้ต้องตรวจสอบ เช่น อุปกรณ์ในการตรวจสอบโรค ศัตรูพืช สารพิษ ที่ติดมากับพืช เช่น อะฟลาทอกซิน การตรวจสอบมาตรฐาน เช่น มาตรฐานอาหารสัตว์ มาตรฐานคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ควบคุม กฎระเบียบมาตรฐานและคุณภาพดังกล่าวที่กำหนดให้ต้องตรวจสอบ ทดสอบก่อน ในการนำเข้า ส่งออก ควรจะดำเนินการได้เบ็ดเสร็จ ณ จุดนำเข้าหรือส่งออก เพื่อลดขั้นตอนและอำนวยความสะดวกในการนำเข้า ส่งออกสินค้า

(3) จัดให้มีระบบสารสนเทศ การเชื่อมต่อข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการขออนุญาต การอนุญาต ขั้นตอนและระยะเวลาในการตรวจและวิเคราะห์สินค้าให้ประชาชน ทั่วไปและผู้ปฏิบัติทุกภาคส่วนเข้าถึงได้โดยง่าย เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย เพิ่มประสิทธิภาพภายในการปฏิบัติงาน และเป็นการลดต้นทุนในการดำเนินการ ทำให้สินค้าเกษตรที่นำเข้า ส่งออก มีศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ เช่น ระบบ National Single Window, One Stop Service และ Electronic Certificate เป็นต้น

(4) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง ด้านการบริหาร การสื่อสารกับผู้มาติดต่อ จัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับความรู้ทางวิชาการใหม่ๆ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยในการปฏิบัติงาน

รูปที่ 9 ช่องทางหลักในการนำผลผลิตพืชทั้ง 4 ชนิด
เข้าประเทศไทย

6) การวิจัยและพัฒนาด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพืชทั้ง 4 ชนิด

ในอดีตหน่วยงานของภาครัฐได้รับงบประมาณสำหรับดำเนินการวิจัยในด้านต่างๆ กับพืชทั้ง 4 ชนิด จำนวนมาก ทำให้สามารถพัฒนาพันธุ์ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง และผลิตเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกรได้ในปริมาณมาก และมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิตที่เหมาะสม เพื่อนำไปถ่ายทอดให้เกษตรกรได้ใช้ แต่ปัจจุบันมีการลดงบประมาณและบุคลากรที่ทำการวิจัยและพัฒนาอย่างมาก จึงมีผลกระทบต่อ การวิจัยและพัฒนาของภาคราชการ คณะผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการสนับสนุนงบประมาณให้แก่กรมวิชาการเกษตร เพื่อนำไปใช้ด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

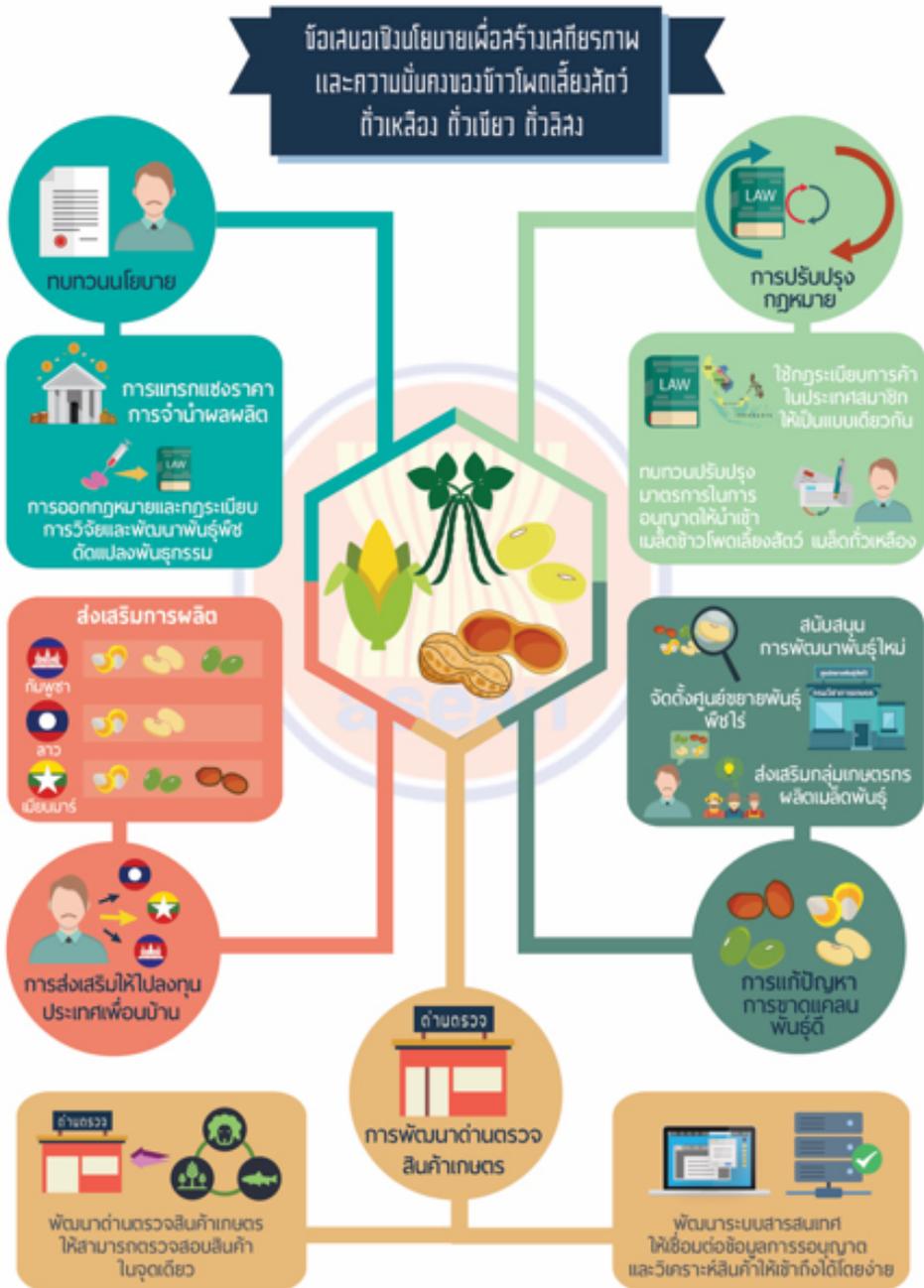
(1) การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และ ถั่วลิสง ที่เกษตรกรสามารถจะเลือกใช้ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาปลูกและสภาพแวดล้อมและการจัดการในแต่ละท้องถิ่นได้

(2) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตและเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ให้คงคุณภาพดี

(3) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะปลูก การจัดการในช่วงเก็บเกี่ยว และเก็บรักษาผลผลิตให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี

(4) การวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรที่จะช่วยลดปัญหาขาดแคลนแรงงาน

(5) การสร้างและพัฒนาบุคลากรที่จะดำเนินการวิจัยและพัฒนาต่างๆ ที่ยังขาดแคลนอยู่

ภาคผนวก:

กลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ ภายใต้ยุทธศาสตร์ความมั่นคงและ
ความปลอดภัยทางอาหารของพืชเศรษฐกิจกับการเป็นประชาคม
อาเซียน

ตารางที่ 1 กลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ กรอบระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในข่าวโศกเลื่องลือ

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 1: การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ และเทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์				
1.1 วิจัยและพัฒนาพันธุ์และผลิตเมล็ดพันธุ์โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพร่วมกับเทคโนโลยีมาตรฐาน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
1.2 วิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
1.3 วิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรสำหรับการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวที่เหมาะสมกับพื้นที่ พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยี	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
1.4 วิจัยและพัฒนากระบวนการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเพิ่มคุณภาพ และมูลค่าผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
กลยุทธ์ที่ 2: การสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการเกษตร และเกษตรกรเลือดใหม่ที่มีคุณภาพ				
2.1 จัดตั้งสภาวิชาชีพด้านการเกษตรเพื่อยกระดับมาตรฐานผู้ประกอบการอาชีพนักวิจัยด้านการเกษตร	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> สมาคมวิทยาศาสตร์เกษตรฯ สภาเกษตรกรแห่งชาติ นักวิจัย/นักวิชาการด้านการเกษตร

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
2.2 สร้างบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการใช้และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพันธุ์ เทคโนโลยีด้านการผลิต และการตรวจสอบ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
2.3 ส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้แก่ผู้ประกอบการในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเอกชน
กลยุทธ์ที่ 3: การพัฒนาและเชื่อมโยงเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลเพื่อการผลิต การค้า และการลงทุน				
3.1 พัฒนาระบบ National Single Window มาใช้ในไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมศุลกากร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ กรมการค้าต่างประเทศ

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
3.2 จัดสร้างศูนย์กลางข้อมูลด้านพันธุ์ และเทคโนโลยีการผลิต	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
กลยุทธ์ที่ 4: สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)				
4.1 สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เช่น อบจ. และอปท. เห็นความสำคัญของการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อสร้างรายได้ในท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4.2 อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์พื้นเมือง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ดี ตลอดจนพันธุ์พืชเศรษฐกิจในท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4.3 สร้างความเข้มแข็งและบูรณาการระหว่างกลุ่มเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปปรับใช้ในท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
4.4 เชื่อมโยงระบบการผลิต การตลาด และการแปรรูปในท้องถิ่น เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
4.5 สร้างและพัฒนาบุคลากรและเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4.6 สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ด้านการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรกรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กลยุทธ์ที่ 5: การขยายฐานการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ด้วยระบบการผลิตที่ดีทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน				
5.1 ส่งเสริมการผลิตเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์โดยใช้ระบบทำการเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming) ทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ภาคเอกชน
5.2 จัดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพการผลิต (Zoning)	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภาคเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
5.3 ขยายฐานการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดพันธุ์ไปยังประเทศเพื่อนบ้านด้วยระบบการเกษตรแบบมีสัญญา ภายใต้โครงการ ACMECS	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าต่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ภาคเอกชน
5.4 ส่งเสริมระบบการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และการจัดการของเกษตรกรในแต่ละท้องถิ่น ทั้งในและประเทศเพื่อนบ้าน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ภาคเอกชน
5.5 พัฒนาแหล่งน้ำบ่อต้นและแหล่งน้ำบาดาล ในเขตที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้ง เพื่อเพิ่มพื้นที่การผลิตเมล็ดข้าวโพดและเมล็ดพันธุ์ เช่น ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ	X			<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
5.6 จัดตั้งหมู่บ้านเมล็ดพันธุ์ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรการผลิตเมล็ดพันธุ์ (Seed) แทนการผลิตเมล็ดข้าวโพด (Grain)	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร ภาคเอกชน
กลยุทธ์ที่ 6: ส่งเสริมและสนับสนุนการค้าการลงทุนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทั้งในไทย และประเทศเพื่อนบ้าน				
6.1 ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในด้านกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการเคลื่อนย้ายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดพันธุ์	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมศุลกากร กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมการค้าต่างประเทศ

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
	6.2 พัฒนาและเชื่อมโยงระบบ National Single Window ให้สามารถนำไปปรับใช้ได้ในด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน	X	X	
6.3 สนับสนุนภาคเอกชนของไทยให้มีการลงทุนผลิตเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดพันธุ์ (Grain and Seed) โดยผ่านหอการค้าระดับแขวง/จังหวัด/ประเทศ	X			<ul style="list-style-type: none"> • กรมการค้าภายใน
6.4 ส่งเสริมกลไกในการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ • กรมการค้าภายใน • ภาคเอกชน
6.5 สนับสนุนให้มีระบบการประกันภัยพืชผล เพื่อลดความเสี่ยง	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • กระทรวงเกษตรฯ • กระทรวงการคลัง • ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 7: ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และสร้างบรรยากาศที่ได้มาตรฐานของรัฐ				
7.1 ปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบการนำเข้าและส่งออกเพื่อให้มีการส่งเสริมการปลูกในประเทศเพื่อนบ้านและนำผลผลิตกลับเข้าไทย โดยเฉพาะกฎระเบียบว่าด้วยสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS)	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร
7.2 จัดทำมาตรฐานเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (Grain) ที่ปลอดภัยเพื่อรองรับมาตรฐานการลงทุนในอาเซียน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมปศุสัตว์ มกอช.
กลยุทธ์ที่ 8: การพัฒนา Logistics และ Supply Chain Management				
8.1 พัฒนามาตรฐานการจัดเก็บสินค้าคงคลัง เพื่อการระดับคุณภาพของ SILO/Warehouse ทั้งในประเทศและในประเทศเพื่อนบ้าน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม ภาคเอกชน
8.2 พัฒนาระบบและกลไกในการตรวจสอบมาตรฐานสินค้านำเข้าและส่งออก	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ กรมศุลกากร ภาคเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
8.3 สนับสนุนให้มีการเจรจาจัดทำมาตรฐาน การตรวจสอบสินค้าให้สอดคล้อง (Harmonized) และเป็นมาตรฐานเดียวกัน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ กรมศุลกากร ภาคเอกชน
8.4 เป็นศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านการผลิต และการตลาดทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน	X			<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมศุลกากร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ กระทรวงพาณิชย์
8.5 ผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (Corn Seed Center)	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ภาคเอกชน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
8.6 พัฒนาศักยภาพและหน่วยงาน ตรวจสอบคุณภาพสินค้า ทั้ง มาตรฐานการผลิตและความปลอดภัยให้เป็นมาตรฐานสากล	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ ภาคเอกชน

ตารางที่ 2 กลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ กรอบระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในด้านเลี้ยง

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 1: การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ เทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ การผลิต และการแปรรูป				
1.1 วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วเหลืองที่มีผลผลิตสูง ด้านทานต่อโรคและแมลงศัตรู และทนทานต่อสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม ด้วยเทคโนโลยีมาตรฐานและเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเมล็ดพันธุ์
1.2 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์ กระบวนการผลิต และเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองเพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ (Seed Production, Processing and Storage)	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเมล็ดพันธุ์
1.3 วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตถั่วเหลืองที่เหมาะสมกับระบบปลูกพืชหมุนเวียนโดยเฉพาะในพื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง ข้าวโพดและอ้อย	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชนที่เกี่ยวข้อง
1.4 วิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรที่ใช้ในการผลิตและเก็บเกี่ยวผลผลิตถั่วเหลือง เพื่อลดต้นทุนการผลิต และลดการสูญเสียผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชนผู้ผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร
1.5 วิจัยและพัฒนาเชื้อจุลินทรีย์ เช่น ไรโซเบียม ไมโครไรซา เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรึงธาตุอาหารให้กับถั่วเหลือง	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน มหาวิทยาลัย

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
1.6 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมการแปรรูปถั่วเหลืองทางด้านการโภชนาการ สุขภาพ เวชภัณฑ์ ฯลฯ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัย
กลยุทธ์ที่ 2: การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรและเกษตรกร				
2.1 ผลิต้นักวิจัยมืออาชีพด้านการพัฒนาพันธุ์ และกระบวนการผลิตเมล็ดพันธุ์ โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงจากการใช้ประโยชน์จากพันธุ์ถั่วเหลืองตัดแปลงพันธุกรรม	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน
2.2 สร้างบุคลากรที่มีความรู้และทักษะในการถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการปรับปรุงพันธุ์ และเทคโนโลยีการผลิต	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
2.3 พัฒนาเกษตรกรเพื่อเพิ่มทักษะในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเหลือง แทนการผลิตเมล็ดข้าวเหลือง	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สภาเกษตรกร บริษัทเอกชน
2.4 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการสร้างยุวเกษตรกรด้านการผลิตข้าว เหลือง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ เกษตรกรอย่างครบวงจรและยั่งยืน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมอาชีวศึกษา มูลนิธิส่งเสริมยุวเกษตรกรไทยในพระราชูปถัมภ์ของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สภาเกษตรกร
2.5 พัฒนาบุคลากรและศักยภาพของด่านตรวจพืชให้ได้ตาม มาตรฐาน ISPM	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร
2.6 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวเหลือง เพื่อให้มีอำนาจ ต่อรองจากการทำเกษตรแบบมีสัญญา	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร
กลยุทธ์ที่ 3: สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)				
3.1 สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เช่น อบจ. และอบต. เห็นความสำคัญของการผลิตข้าวเหลือง เพื่อสร้าง รายได้ในท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
3.2 อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์ถ้ำเลี้ยงพันธุ์พื้นเมือง และถ้ำเหลืองพันธุ์ดี ตลอดจนพันธุ์พืชเศรษฐกิจในท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3.3 สร้างความเข้มแข็งและบูรณาการระหว่างกลุ่มเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปปรับใช้ในท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
3.4 เชื่อมโยงระบบการผลิต การตลาด และการแปรรูปในท้องถิ่น เพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
3.5 พัฒนาบุคลากรและเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการผลิต และสร้างนวัตกรรมให้เป็นผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3.6 สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในท้องถิ่น ด้านการผลิตถ้ำเหลือง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมวิชาการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 4: ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวเหลืองที่มีคุณภาพ และเข้าถึงได้ง่าย				
4.1 จัดตั้งศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์พืชไร่ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเหลืองคุณภาพดีให้พอเพียงกับความต้องการของเกษตรกรไทย และเกษตรกรในประเทศเพื่อนบ้าน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันเกษตรกร บริษัทเมล็ดพันธุ์
4.2 สร้างหมู่บ้านเมล็ดพันธุ์ ในชุมชนที่มีการผลิตข้าวเหลืองเพื่อเป็นหมู่บ้านต้นแบบ และขยายผล	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร บริษัทเมล็ดพันธุ์
4.3 ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อให้เกษตรกรสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 5: การพัฒนาผลิตภัณฑ์ตัวเหลืองเพื่อเพิ่มความหลากหลาย และมูลค่า				
5.1 สนับสนุนการใช้นวัตกรรมการแปรรูปตัวเหลืองทางด้านโภชนาการ เวชภัณฑ์ ฯลฯ เพื่อสุขภาพที่ดีของผู้บริโภค	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สถาบันเกษตรกร บริษัทเอกชน
5.2 ส่งเสริมการแปรรูปตัวเหลืองเพื่อเป็นสินค้าโอท็อปสำหรับตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)	X	X		<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กรมพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัย สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ บริษัทเอกชน
กลยุทธ์ที่ 6: ส่งเสริมประเทศที่อบบ้านเป็นแหล่งผลิตข้าวเหลือง และเมล็ดพันธุ์				
6.1 สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาและตลาดของพันธุ์ข้าวเหลือง รวมถึงเทคโนโลยีการเพาะปลูกที่เหมาะสมกับแหล่งปลูกที่เหมาะสมในแต่ละประเทศ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF)

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
6.2 สร้างแรงจูงใจในการผลิตถั่วเหลือง และเมล็ดพันธุ์ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านโดยการส่งเสริมให้เกิดการค้าการลงทุนภายใต้ความตกลง FTA/AIA/ACIA/ATIGA และ ACMECS	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF)
6.3 ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองในประเทศเพื่อนบ้านให้มีคุณภาพและกระจายสู่เกษตรกรทั้งในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน		X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF)
6.4 สนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนผลิตถั่วเหลืองในประเทศเพื่อนบ้าน (สปป. ลาว กัมพูชา เมียนมาร์) ด้วยวิธีการทำเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming) เพื่อนำกลับมาใช้ในประเทศ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF)

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 7: ส่งเสริมวิธีการผลิตข้าวเหลืองให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและความปลอดภัย				
7.1 การบริหารจัดการการผลิตข้าวเหลืองที่ดีและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ (Zoning)		X	X	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF)
7.2 ส่งเสริมวิธีการผลิตที่ติดตามหลักเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) ในเขตพื้นที่ที่เหมาะสม	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry (AMAF)
7.3 สนับสนุนการผลิตข้าวเหลืองให้มีคุณภาพและตรงตามมาตรฐานโดยใช้ระบบการทำเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming)	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
7.4 สนับสนุนและขยายผลระบบการปลูกพืชหมุนเวียนเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ถั่วเหลืองเป็นพืชสลับกับการปลูกข้าวนาปรัง ข้าวโพดและถั่ว	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร ภาคเอกชน
7.5 ส่งเสริมการผลิตถั่วเหลืองที่ปลอดภัยจากสารเคมีเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารของมนุษย์		X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สถาบันเกษตรกร
7.6 ส่งเสริมการผลิตถั่วเหลือง Non-GMOs เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารมนุษย์ ที่ไม่ต้องการถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรมเป็นพิเศษ	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ สถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 8: ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และสร้างบรรยากาศที่ดีโดยมาตรการของรัฐ				
8.1 ปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เพื่อสร้างความมั่นใจให้เอกชนเข้ามาลงทุนในการพัฒนาพันธุ์และการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร
8.2 ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการเคลื่อนย้ายผลผลิตถั่วเหลืองระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความสอดคล้อง (Harmonization)	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมการค้าต่างประเทศ กรมวิชาการเกษตร กรมศุลกากร
8.3 ปรับปรุงมาตรฐานการผลิตเมล็ดถั่วเหลือง และเมล็ดพันธุ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความสอดคล้อง (Harmonization)	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
8.4 กำหนดนโยบายจัดตั้งศูนย์กลางเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองของประเทศให้ชัดเจน เพื่อกองรวมเมล็ดพันธุ์ดีสู่เกษตรกรไทยและประเทศเพื่อนบ้าน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย
8.5 เร่งรัดการออก พ.ร.บ. ความปลอดภัยทางชีวภาพ พ.ศ.....เพื่อส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วเหลืองดัดแปลงพันธุกรรม	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
8.6 พบพวาระระบบการนำเข้าแบบมีโควตาภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศ เช่น WTO, FTA, AFTA และ ACMECS เป็นต้น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการค้า

ตารางที่ 3 กลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ กรอบระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในถั่วเขียว

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 1: การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ รวมถึงเทคโนโลยีการผลิตและการแปรรูปถั่วเขียว				
1.1 วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วเขียวคุณภาพดีที่ให้ผลผลิตสูง มีความต้านทานโรคและแมลง เก็บเกี่ยวได้พร้อมกัน ฝักไม่แตก เหมาะสมกับระบบการปลูกพืชหมุนเวียนในแต่ละท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีมาตรฐานร่วมกับเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเมล็ดพันธุ์
1.2 วิจัยและพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตถั่วเขียวที่เหมาะสมกับแต่ละฤดูกาล และเข้ากับระบบการเพาะปลูกพืชเชิงเดี่ยว/หมุนเวียน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเมล็ดพันธุ์
1.3 พัฒนาระบบการเพาะปลูก และเก็บเกี่ยวผลผลิตถั่วเขียวด้วยเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชนผู้ผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร
1.4 พัฒนาเทคโนโลยีก่อนและหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อป้องกันการสูญเสียผลผลิตและคุณภาพ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย สถาบันเกษตรกร บริษัทเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
1.5 วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเขียวใหม่คุณภาพหลายเพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่ม	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันเกษตรกร บริษัทเอกชน
กลยุทธ์ที่ 2: สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)				
2.1 สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) เช่น อบจ. และอปท. ให้ความสำคัญของการผลิตถั่วเขียว ในการสร้าง รายได้ให้ท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.2 อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์ถั่วเขียวพันธุ์พื้นเมือง และถั่ว เขียวพันธุ์ดี ตลอดจนพันธุ์พืชเศรษฐกิจใหม่ท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.3 สร้างความเข้มแข็งและบูรณาการระหว่างกลุ่มเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปปรับใช้ในท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
2.4 เชื่อมโยงระบบการผลิต การตลาด และการแปรรูปในท้องถิ่น เพื่อ ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
2.5 พัฒนาบุคลากรและเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ใช้ในการผลิต และสร้างนวัตกรรมให้เป็นผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.6 สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในท้องถิ่น ด้านการผลิตข้าว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรายย่อยครบวงจรและยั่งยืน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กลยุทธ์ที่ 3: ส่งเสริมให้เกษตรกรมีพันธุ์ข้าวเขียวที่มีคุณภาพ เข้าถึงเมล็ดพันธุ์ได้ง่าย				
3.1 เร่งรัดให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันเกษตรกร และเอกชนนำพันธุ์ข้าวเขียวพันธุ์ดีไปขยายผลสู่เกษตรกร	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ มหาวิทยาลัย
3.2 จัดตั้งศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์ข้าวเขียว เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเขียวคุณภาพดีให้พอเพียงกับความต้องการของเกษตรกรไทย และเกษตรกรในประเทศเพื่อนบ้าน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
3.3 จัดตั้งศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวเขียวระดับขั้นพันธุ์จำหน่ายในชุมชน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมสหกรณ์

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 4: ส่งเสริมการใช้กรรมวิธีการเพาะปลูกที่ดี และการจัดเก็บเคลื่อนย้ายอย่างมีประสิทธิภาพ				
4.1 ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวเขียวที่สอดคล้องกับความต้องการในภาคบริโภค (ถั่วซีก ถั่วซีก)	X			<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร บริษัทเอกชน
4.2 ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เมล็ดพันธุ์คุณภาพที่ดี ด้วยวิธีการเพาะปลูกที่ดี และเทคนิคโมลตีที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ เพื่อยกระดับผลผลิตและคุณภาพ	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
4.3 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบจัดเก็บ (Silo/Warehouse) และเคลื่อนย้ายข้าวเขียวและเมล็ดพันธุ์อย่างมีประสิทธิภาพ	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม ภาคเอกชน
กลยุทธ์ที่ 5: ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนโดยถั่วเขียว				
5.1 ส่งเสริมระบบการปลูกพืชหมุนเวียนโดยใช้ถั่วเขียวเป็นพืชสลับกับการปลูกพืชหลักชนิดอื่น เพื่อปรับปรุงดิน ลดต้นทุน ตรวจสอบโรค/แมลง	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร
5.2 สนับสนุนภาคเอกชนให้มีการผลิตถั่วเขียวทั้งในไทยและประเทศเพื่อนบ้านโดยใช้ระบบการทำเกษตรแบบมีสัญญา(Contract Farming)	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 6: ส่งเสริมประเทศไทยเพื่อนบ้านเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวเขียว				
6.1 เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการผลิตข้าวเขียวทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านเพื่อลดการพึ่งพาจากประเทศนอกกลุ่มอาเซียน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
6.2 สนับสนุนให้มีการผลิตข้าวเขียวในประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว กัมพูชา เมียนมาร์) เพื่อนำกลับมาใช้ในประเทศ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
6.3 พัฒนาการรวบรวมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้มีคุณภาพ และการกระจายสู่เกษตรกรทั้งในและนอกประเทศ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
6.4 สร้างแรงจูงใจในการผลิตข้าวเขียว และเมล็ดพันธุ์ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านโดยการส่งเสริมให้เกิดการค้าการลงทุนภายใต้ความตกลง AFTA/AIA/ACIA/AEC/ATIGA และ ACMECS	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
6.5 ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาและทดสอบพันธุ์ข้าวเขียว รวมถึงเทคโนโลยีในการเพาะปลูกที่เหมาะสมกับแหล่งปลูกในแต่ละประเทศ		X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
6.6 ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศเพื่อนบ้าน ในการ กำหนดคุณลักษณะ และมาตรฐานของระบบซื้อขาย ระบบจัดเก็บ และเคลือบย้วย รวมทั้งผลิตภัณฑ์		X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
กลยุทธ์ที่ 7: ปรับปรุงการตรวจสอบ และกาการทดสอบ คุณภาพตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การปนเปื้อนวัตถุอันตรายและสิ่งตกค้างเขียว				
อย่างมีประสิทธิภาพ แม่นยำ และรวดเร็ว				
7.1 พัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบ/ตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ ได้ มาตรฐานสากล ครอบคลุมทุกพื้นที่	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ภาคเอกชน
7.2 พัฒนาศูนย์กลางการกำกับรัฐและเอกชน ด้านการตรวจสอบ/ทดสอบ ที่มีศักยภาพ	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ภาคเอกชน
7.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำระดับมาตรฐานและคุณภาพ ผลิตภัณฑ์เขียวมาใช้เป็นตัวกำหนดราคา	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพาณิชย์ กรมวิชาการเกษตร

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 8: ปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบและสร้างบรรยากาศที่ดีโดยมาตรการของรัฐ				
8.1 ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งว่าด้วยสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) เพื่อให้มีการส่งเสริมการปลูกในประเทศเพื่อนบ้านและนำเข้าผลผลิตกลับเข้าไทย	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • กรมการค้าต่างประเทศ • กรมวิชาการเกษตร • กรมศุลกากร • สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
8.2 ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการปรับปรุง และจัดทำมาตรฐานสินค้าเมล็ดข้าวเขียว และเมล็ดพันธุ์ที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานและมีความปลอดภัย	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ • กรมวิชาการเกษตร • สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
8.3 จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านข้อมูลการค้า การลงทุน และการเคลื่อนย้ายสินค้า เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • กรมศุลกากร • กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 4 กลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ กรอบระยะเวลา และผู้รับผิดชอบในถั่วลิสง

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 1: วิจัยและพัฒนา พันธุ์ เทคโนโลยีเมล็ดพันธุ์และการผลิตถั่วลิสง				
1.1 วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วลิสง ที่เหมาะสมกับระบบการปลูกพืชหมุนเวียนในแต่ละท้องถิ่น เช่น พันธุ์ถั่วลิสงที่มีอายุสั้น และใช้น้ำน้อยซึ่งเหมาะสมในเขตที่มีการปลูกพืชจำกัดและมีน้ำน้อย	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเมล็ดพันธุ์
1.2 วิจัยและพัฒนาพันธุ์ถั่วลิสงโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ เพื่อให้มี Chitinase สูง และมีความต้านทานต่อเพลี้ยไฟ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย บริษัทเมล็ดพันธุ์
1.3 พัฒนาการกระบวนการเพาะปลูก และเก็บเกี่ยวผลผลิตถั่วลิสงด้วยเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อลดต้นทุนการผลิต	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
1.4 พัฒนาเทคโนโลยีก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดปัญหาอะฟลาทอกซินในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มหาวิทยาลัย บริษัทเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
1.5 ทดสอบพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
กลยุทธ์ที่ 2: สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)				
2.1 สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อปจ. และอปต. เห็นความสำคัญของการผลิตถั่วลิสง เพื่อสร้างรายได้ในท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.2 อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์ถั่วลิสงพันธุ์พื้นเมืองและถั่วลิสงพันธุ์ดี ตลอดจนพันธุ์พืชเศรษฐกิจในท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.3 สร้างความเข้มแข็งและบูรณาการระหว่างกลุ่มเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในท้องถิ่น	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
2.4 เชื่อมโยงระบบการผลิต การตลาด และการแปรรูปในท้องถิ่นเพื่อความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
2.5 พัฒนาบุคลากรและเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อรองรับเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการผลิต และสร้างนวัตกรรมให้เป็นผลิตภัณฑ์ของท้องถิ่น	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2.6 สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในท้องถิ่น ด้านการผลิตตัวสีส้ม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรายย่อยครบวงจรและยั่งยืน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กลยุทธ์ที่ 3: ส่งเสริมให้เกษตรกรมีพันธุ์ตัวสีส้มที่มีคุณภาพ เข้าถึงได้ง่าย				
3.1 จัดตั้งศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์พืชไร่ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ตัวสีส้มคุณภาพดีให้พอเพียงกับความต้องการของเกษตรกร	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร
3.2 เร่งรัดให้หน่วยงานภาครัฐ สถาบันเกษตรกร และเอกชนนำตัวสีส้มพันธุ์ดีไปขยายผล	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
3.3 สร้างหมู่บ้านเมล็ดพันธุ์ ในชุมชนที่มีการผลิตตัวสีส้ม	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมสหกรณ์ สถาบันเกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 4: ส่งเสริมกรรมวิธีการเพาะปลูกที่ดีในพื้นที่ที่เหมาะสม และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว				
4.1 ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้วิธีการเพาะปลูกที่ดี ดัดแปลงใช้พื้นที่และเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี รวมทั้งเทคโนโลยีที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่แบบครบวงจร	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • กรมวิชาการเกษตร • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมส่งเสริมสหกรณ์ • องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น • บริษัทเอกชน
4.2 ส่งเสริมการเพาะปลูกถั่วลิสงในฤดูแล้ง เพื่อลดปัญหาอะฟลาทอกซิน	X	X		<ul style="list-style-type: none"> • กรมวิชาการเกษตร • กรมส่งเสริมการเกษตร • กรมส่งเสริมสหกรณ์ • องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น • บริษัทเอกชน
4.3 ส่งเสริมให้มีการจัดการผลผลิต เพื่อเพิ่มการลดความชื้นอย่างรวดเร็ว เช่น พัฒนาเครื่องอบเพื่อลดความชื้น	X			<ul style="list-style-type: none"> • กรมวิชาการเกษตร • มหาวิทยาลัย • บริษัทเอกชน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 5: ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนโดยถั่วลิสง				
5.1 ส่งเสริมระบบการปลูกพืชหมุนเวียน โดยใช้ถั่วลิสงเป็นพืชสลับกับการปลูกพืชหลักชนิดอื่น เพื่อปรับปรุงดิน ลดต้นทุน ค่าจ้างของโรค/แมลง	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5.2 สนับสนุนภาคเอกชนให้มีการผลิตถั่วลิสงทั้งในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ระบบการทำเกษตรแบบมีสัญญา (Contract Farming) ในระบบการปลูกพืชหมุนเวียน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บริษัทเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กลยุทธ์ที่ 6: ส่งเสริมประเทศเพื่อนบ้านเป็นแหล่งเพาะปลูกถั่วลิสง				
6.1 สนับสนุนให้มีการผลิตถั่วลิสงในประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว กัมพูชา เมียนมาร์) เพื่อนำกลับมาใช้ในประเทศ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
กลยุทธ์ที่ 7: พัฒนาการตรวจสอบ และการทดสอบ สารอะฟลาทอกซินได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม่นยำ และรวดเร็ว				
7.1 พัฒนาวีธีการ และเครื่องมือตรวจสอบสารอะฟลาทอกซินที่รวดเร็ว ชนิดพกพาได้ (portable test kit)	X			<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มหาวิทยาลัย
7.2 พัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบ/ตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานสากล ครอบคลุมทุกพื้นที่	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย
7.3 พัฒนาศูนย์ปฏิบัติการภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร ด้านการตรวจสอบ/ทดสอบที่มีประสิทธิภาพ	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กรมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บริษัทเอกชน
กลยุทธ์ที่ 8: ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบและสร้างบรรยากาศที่ดีโดยมาตรการของรัฐ				
8.1 ปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งว่าด้วยสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) เพื่อให้มีการส่งเสริมการปลูกในประเทศเพื่อนบ้านและนำผลผลิตกลับไปขาย	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> กระทรวงพาณิชย์ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
8.2 ปรับปรุง และจัดทำมาตรฐานสินค้าเมล็ดถั่วลิสง และเมล็ดพันธุ์ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ที่สอดคล้องกับของประเทศเพื่อนบ้าน	X	X	X	<ul style="list-style-type: none"> สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	กรอบเวลา			หน่วยงานผู้รับผิดชอบ
	ระยะสั้น 1-3 ปี	ระยะกลาง 4-6 ปี	ระยะยาว 7-10 ปี	
8.3 จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านข้อมูลการค้า การลงทุน และการเคลื่อนย้ายสินค้า เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ	X	X		<ul style="list-style-type: none"> กรมศุลกากร กรมวิสาหกิจการเกษตร กระทรวงพาณิชย์
8.4 เร่งรัดให้มีการนำระบบ National Single Window มาใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ	X			<ul style="list-style-type: none"> กรมศุลกากร

รายนามคณะผู้วิจัยโครงการยุทธศาสตร์ของประเทศไทย
ด้านความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหารในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง กับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1) ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณธราดล	หัวหน้าโครงการ
2) นางชุตติมา รัตนเสถียร	ที่ปรึกษาโครงการ
3) นายนิพนธ์ ดิลกคุณานันท์	ที่ปรึกษาโครงการ
4) ดร.นิพนธ์ เอี่ยมสุภชาติ	ผู้ช่วยหัวหน้าโครงการ
5) นายพิพัฒน์ แก้วปลั่ง	ผู้ร่วมวิจัย
6) นางพจนา วีระโสภณ	ผู้ร่วมวิจัย
7) ดร.สงกรานต์ จิตรากร	ผู้ร่วมวิจัย
8) นายวิชา ธิติประเสริฐ	ผู้ร่วมวิจัย
9) นางชณิกา เอี่ยมสุภชาติ	ผู้ร่วมวิจัย
10) นางอุไรวรรณ ดิลกคุณานันท์	ผู้ร่วมวิจัย
11) นางศิริพร ไวยวุฒิ	การเงินและบัญชี

เอกสารนี้สังเคราะห์จากงานวิจัยเรื่อง

**“ยุทธศาสตร์ของประเทศไทยด้านความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร
ในข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และถั่วลิสง กับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน”**

ภายใต้งานวิจัยมุ่งเป้าตอบสนองความต้องการพัฒนาประเทศโดยเร่งด่วน
กลุ่มเรื่องอาหารและความมั่นคงด้านอาหารแห่งชาติ

จัดทำโดย

สำนักส่งเสริมการใช้ประโยชน์

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ : 0 2579 7435 ต่อ 3301-3315

โทรสาร : 0 2579 9803

เว็บไซต์ : <http://www.arda.or.th>